

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 966

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Sâmbătă, 9 octombrie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
1.037.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Steaua României</i>	2
1.038.	— Decret privind conferirea Ordinului și Medaliei Naționale <i>Serviciul Credincios</i>	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 279 din 27 aprilie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „ <i>stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații</i> ” din art. 169 ¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	3–7
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
5.323.	— Ordin al ministrului educației privind stabilirea cuantumului burselor pentru studenții masteranzi înmatriculați la programele de studii de master didactic, cu finanțare de la bugetul de stat, la forma de învățământ cu frecvență din instituțiile de învățământ superior de stat, pentru cifra de școlarizare aprobată anual pentru aceste programe de studii, prin hotărâre a Guvernului	7–8

D E C R E T E
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind conferirea Ordinului Național *Steaua României*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/1998 pentru reinstituirea Ordinului Național *Steaua României*, republicată, cu modificările ulterioare,

în semn de deosebit respect pentru suferințele îndurate în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pentru înalta ținută morală de care a dat dovadă de-a lungul vieții, precum și pentru eforturile depuse pentru păstrarea vie a memoriei victimelor Holocaustului — o tragedie pe care omenirea nu trebuie să o mai cunoască,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Cavaler* domnului Roth Ladislau.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 8 octombrie 2021.
Nr. 1.037.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind conferirea Ordinului și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2000 privind reinstituirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*, aprobată prin Legea nr. 543/2001, cu modificările ulterioare,

în semn de deosebit respect pentru suferințele îndurate în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pentru înalta ținută morală de care au dat dovadă de-a lungul vieții, precum și pentru eforturile depuse pentru păstrarea vie a memoriei victimelor Holocaustului — o tragedie pe care omenirea nu trebuie să o mai cunoască,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Cavaler*:

1. domnului Avram A. Lupu;
2. domnului Dulberger Claudiu;
3. domnului Fischbach Alfred;
4. doamnei Kaiserman Miriam;
5. domnului Kupferberg Albert;

6. domnului Moscovici Camil;
7. domnului Popa Silviu;
8. domnului Welt Ioan;
9. domnului Zalman Michael.

Art. 2. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a:

1. doamnei Salamon Golda.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din Constituția
României, republicată, contrasemnăm acest
decret.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 8 octombrie 2021.
Nr. 1.038.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 279

din 27 aprilie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” din art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Excepția a fost ridicată de Gherghina Pană în Dosarul nr. 4.903/109/2018 al Tribunalului Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 246D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele Curții Constituționale nr. 472D/2019, nr. 1.775D/2019—nr. 1.778D/2019, nr. 1.871D/2019, nr. 2.100D/2019, nr. 2.728D/2019 și nr. 2.729D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții de lege, excepție ridicată de Aurica Rădoiu în Dosarul nr. 184/62/2018 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă, de Neculai Olteanu, Doru Cristinel Vasiliu, Ghiorghe Marinescu, Constantin Mierlă, Dumitru Gete, Petrică Felician Costinaș în dosarele nr. 1.950/97/2018, nr. 2.941/97/2018, nr. 3.788/97/2018, nr. 4.072/97/2018, nr. 2.554/97/2018 și nr. 2.615/97/2018 ale Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, de Petru Dulgheru în Dosarul nr. 2.967/121/2018 al Tribunalului Galați — Secția I civilă și de Valer Cerna în Dosarul nr. 369/97/2018 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 472D/2019, nr. 1.775D/2019—nr. 1.778D/2019, nr. 1.871D/2019, nr. 2.100D/2019, nr. 2.728D/2019 și nr. 2.729D/2019 la Dosarul nr. 246D/2019, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune

concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată. În acest sens invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 16 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.903/109/2018, **Tribunalul Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de Gherghina Pană.

8. Prin Încheierea din 17 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 184/62/2018, **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de Aurica Rădoiu.

9. Prin încheierile din 3 iunie 2019, pronunțate în dosarele nr. 1.950/97/2018, nr. 2.941/97/2018, nr. 3.788/97/2018 și nr. 4.072/97/2018 și încheierile din 4 septembrie 2019, pronunțate în dosarele nr. 2.554/97/2018 și nr. 2.615/97/2018, **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de Neculai Olteanu, Doru Cristinel Vasiliu, Ghiorghe Marinescu, Constantin Mierlă, Dumitru Gete și Petrică Felician Costinaș.

10. Prin Sentința civilă nr. 649 din 4 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.967/121/2018, **Tribunalul Galați — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) teza finală din Legea nr. 263/2010, cu referire la sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații”, astfel cum a fost interpretată prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.** Excepția a fost ridicată de Petru Dulgheru.

11. Prin Încheierea din 27 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 369/97/2018, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 raportat la Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.** Excepția a fost ridicată de Valer Cerna.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate au un

conținut neclar, dând loc unei interpretări potrivit căreia stagiul complet de cotizare ce se are în vedere cu prilejul recalculării pensiilor în temeiul art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 este cel prevăzut de legea în vigoare la data recalculării, și nu cel de la data la care dreptul la pensie a fost acordat. Or, o asemenea interpretare are drept rezultat diminuarea dreptului la pensie și contrazice voința declarată de legiuitor prin expunerea de motive la Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice de a înlătura discriminările dintre persoane apărute în calculul pensiilor în cazul acelor persoane care au desfășurat activități în grupele I și II de muncă. Consideră că dispozițiile de lege criticate trebuie interpretate în mod similar celor statuate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 11 din 25 mai 2015.

13. Autorii excepției susțin și că dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, așa cum au fost interpretate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, creează discriminări între persoane care au lucrat în aceleași condiții pentru aceeași perioadă de timp. În acest sens invocă situația persoanelor care, cu prilejul majorării punctajului mediu anual, au beneficiat de luarea în calcul a stagiului de cotizare stabilit la data acordării dreptului la pensie, și nu de cel prevăzut de legea în vigoare la momentul recalculării.

14. De asemenea, autorii excepției arată că există o discriminare între persoanele care au lucrat în aceleași condiții, dar se pensionează anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010, în raport cu cele care se pensionează ulterior acestei date.

15. În susținerea criticilor formulate, autorii excepției arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la pensie reprezintă un „bun” în sensul art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și există o discriminare contrară art. 14 din convenția mai sus amintită dacă lipsește o justificare rezonabilă pentru diminuarea patrimoniului unei persoane. În acest sens invocă hotărârile pronunțate în cauzele *Gaygusuz împotriva Austriei* și *Stubbings și alții împotriva Marii Britanii*. Pentru aceleași motive, invocă și încălcarea prevederilor Protocolului nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. Autorii excepției susțin că lipsa de claritate a dispozițiilor de lege supuse controlului de constituționalitate determină și încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (1) și (3). În acest sens arată că este îngredită beneficierea de principiul securității juridice, având în vedere că, pentru a respecta legea, aceasta trebuie să fie înțeleasă și cunoscută și, prin urmare, trebuie să fie clară, precisă și previzibilă.

17. De asemenea, în critica pe care o formulează, autorii arată că sunt încălcate prevederile art. 41 din Constituție, de vreme ce legiuitorul poate oricând să afecteze în sens negativ dreptul la pensie obținut în temeiul unei legi anterioare sau chiar în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive.

18. Totodată, susțin că prin modificarea stagiului de cotizare sunt încălcate prevederile art. 44, 47 și 53 din Constituție. În acest sens arată că stagiul complet de cotizare este un element fundamental și substanțial al punctajului mediu anual, deoarece intră în calculul acestuia, iar prin stabilirea dreptului la pensie și a unui punctaj mediu anual determinat precis au dobândit un drept de proprietate constând într-o anumită pensie pentru limita de vârstă.

19. Autorii excepției arată și că Hotărârea Guvernului nr. 291/2017 pentru completarea art. 134 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar

de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, prin care se precizează modul de aplicare a dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, este un act normativ administrativ care nu poate contraveni dispoziției legale în baza căreia a fost emis, ca normă interpretativă, nu poate adăuga la lege și nu poate introduce restricții pe care actul normativ cu forță juridică superioară nu le-a prevăzut. Autorii excepției susțin că dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 au evidențiat viziunea legiuitorului în ceea ce privește reglementarea condițiilor de valorificare a perioadelor în care pensionarii ale căror drepturi de pensie s-au deschis anterior datei de 1 ianuarie 2011 au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I de muncă, respectiv în grupa a II-a de muncă.

20. În sfârșit, susțin că sunt încălcate prevederile art. 129 și 148 din Constituție, întrucât nu pot exercita o cale de atac care să conțină motivele de nelegalitate sau netemeinicie a hotărârii.

21. **Tribunalul Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale** consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

22. **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă** apreciază că textul de lege criticat este constituțional.

23. **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă**, în dosarele nr. 4.072/97/2018, nr. 3.788/97/2018, nr. 1.950/97/2018 și nr. 2.941/97/2018, consideră că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, întrucât legea nouă nu se poate aplica efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acesteia, decât în cazurile expres prevăzute de art. 6 alin. (6) din Codul civil. Prin urmare, dacă la recalcularea drepturilor de pensie ale beneficiarilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 s-ar utiliza un alt stagiul de cotizare decât cel avut în vedere la stabilirea drepturilor de pensie, ar însemna că Legea nr. 263/2010 ar retroactiva și s-ar contraveni scopului declarat al Legii nr. 192/2015. În favoarea pensionarilor sunt și prevederile art. I pct. 1 din Legea nr. 155/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, teoria drepturilor câștigate, precum și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 437 din 29 octombrie 2013 și ale Deciziei nr. 11 din 25 mai 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

24. **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă**, în dosarele nr. 2.615/97/2018 și nr. 2.554/97/2017, consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

25. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, deoarece vizează interpretarea și aplicarea legii.

26. **Tribunalul Galați — Secția I civilă** apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

27. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

28. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

29. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

30. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actelor de sesizare, dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, așa cum a fost completată prin articolul unic din Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 8 iulie 2015. Deși prin Încheierea din 16 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.903/109/2018, Tribunalul Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, Curtea observă că, în realitate, critica se referă tot la dispozițiile alin. (3) al acestui articol de lege, care au următorul conținut: „*În cazul persoanelor prevăzute la alin. (2), la numărul total de puncte realizate de acestea până la data prezentei recalculări se adaugă numărul de puncte corespunzător majorării rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1), la determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații.*”

31. Din analiza motivării excepției rezultă însă că aceasta nu vizează, în realitate, întregul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, ci doar sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*”. Mai mult decât atât, autorii critică art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată acestuia de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.037 din 6 decembrie 2018. Soluția Înaltei Curți de Casație și Justiție este cea potrivit căreia sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.

32. Ca atare, Curtea se va pronunța asupra constituționalității sintagmei „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” din art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată acesteia de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018.

33. Autorii excepției susțin că dispozițiile de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (3) și (5) referitor la obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii civile, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 21 alin. (1) privind accesul liber la justiție, art. 41 alin. (2) referitor la protecția socială a muncii, art. 44 alin. (1), alin. (2) teza întâi, alin. (3) și (8) referitoare la dreptul de proprietate privată, art. 47 alin. (2) care consacră dreptul la pensie, art. 53 alin. (1) și (2) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți, art. 108 alin. (2) referitor la actele Guvernului, art. 129 privind folosirea căilor de atac și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea, invocă încălcarea prevederilor art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interzicerea discriminării, ale art. 1 din Primul Protocol adițional la aceeași convenție referitor la proprietate și ale Protocolului nr. 12 la aceeași convenție privind interzicerea generală a discriminării.

34. Examinând critica de neconstituționalitate, Curtea reține că un prim aspect invocat de autorii excepției privește pretinsa încălcare a art. 1 alin. (5) din Constituție, motivat de lipsa de

claritate și previzibilitate a textului atacat. Față de această critică, Curtea reține că, prin Decizia nr. 836 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 12 martie 2021, au fost examinate critici de neconstituționalitate similare aduse prevederilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010. Curtea a constatat, în esență, că Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 pronunțată de instanța supremă clarifică modul de interpretare și aplicare a legii, iar interpretarea dată sintagmei „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” este constituțională. Faptul că autorii prezentei excepții de neconstituționalitate stăruie în a interpreta sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” în sensul dorit de aceștia, și anume cu referire la stagiile de cotizare stabilite la data pensionării, și nu la cele prevăzute de legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010, opunându-se deci interpretării date de instanța supremă prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, nu constituie un veritabil aspect de neconstituționalitate care să atragă sancționarea art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 din perspectiva prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

35. Curtea a apreciat, pentru aceleași considerente, că sunt neîntemeiate și criticile de neconstituționalitate vizând încălcarea dreptului de acces la justiție și a dreptului la un proces echitabil, consacrate de art. 21 alin. (1) și (3) din Constituție.

36. Analizând în continuare criticile de neconstituționalitate raportate la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea reține că autorii excepției invocă diferența de tratament juridic dintre persoanele care se încadrează în ipoteza textului de lege supus controlului de constituționalitate și pensionarii care, conform prevederilor legale în vigoare, au beneficiat de majorarea punctajelor anuale cu păstrarea stagiului de cotizare stabilit la data pensionării.

37. Curtea constată că persoanele în raport cu care autorii excepției se consideră discriminați sunt, în realitate, cele menționate în dispozițiile art. 169¹ alin. (2) din Legea nr. 263/2010 ca fiind exceptate de la aplicarea dispozițiilor alin. (1) din același articol de lege. În critica pe care autorii excepției de neconstituționalitate o fac, aceștia omit faptul că persoanele excluse de la aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2010 nu au beneficiat de un stagiul de cotizare redus cu prilejul stabilirii pensiei, majorarea punctajelor anuale fiind acordată tocmai pentru a atenua diferența de tratament juridic în raport cu persoanele care, lucrând în grupele superioare de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, respectiv în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite și/sau condiții speciale, ulterior acestei date, au îndeplinit criteriile obținerii unui stagiul de cotizare redus în raport cu stagiul complet de cotizare prevăzut pentru celelalte categorii de pensionari. Astfel, spre exemplu, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008 pentru completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 637 din 4 septembrie 2008, completează Legea nr. 19/2000 cu art. 78² în care se prevede acordarea unui număr suplimentar de puncte pentru asigurații care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa II de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, precizând însă că aceste prevederi se aplică „*numai în situațiile în care, potrivit legii, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează stagiile complete de cotizare, prevăzute în anexa nr. 3, în funcție de data nașterii, respectiv stagiile complete de cotizare în funcție de data deschiderii dreptului la pensie, conform prevederilor art. 167¹.*”

38. Din contră, autorii excepției se află în ipoteza în care, cu prilejul deschiderii dreptului la pensie, au beneficiat de stagii de cotizare reduse, prin urmare sunt într-o situație obiectiv diferită de cea a categoriei de pensionari cu care se compară. Or, așa cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când persoanele se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005).

39. În continuare, analizând susținerile autorilor excepției de neconstituționalitate referitoare la pretinsa discriminare în raport cu persoanele care au beneficiat de aplicarea prevederilor art. 170 din Legea nr. 263/2010, Curtea constată că dispozițiile acestui articol de lege sunt aplicabile persoanelor care s-au pensionat ulterior datei de 1 ianuarie 2011, în temeiul Legii nr. 263/2010. În același timp, constată că autorii excepției sunt persoane ale căror drepturi de pensie au fost stabilite potrivit legislației anterioare datei de 1 ianuarie 2011, așa cum prevede însăși ipoteza art. 169¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2010. Or, așa cum s-a statuat în jurisprudența Curții Constituționale, situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări. Astfel, data pensionării, anterioară sau ulterioară intrării în vigoare a noii reglementări în materie, generează situații juridice diferite, care impun și justifică un tratament juridic diferențiat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 861 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 22 ianuarie 2007).

40. Analizând, în cele ce urmează, susținerile autorilor excepției vizând pretinsa contrariedade dintre textul de lege criticat și prevederile constituționale care consacră principiul neretroactivității legii civile, încălcarea dreptului de proprietate, a dreptului la pensie și a dreptului la protecția socială a muncii, Curtea reține că argumentele formulate de autorii excepției se referă la modificarea prin dispoziția de lege criticată a unui element avut în vedere la stabilirea inițială a dreptului la pensie, și anume a stagiului de cotizare. Or, față de această critică reține că, în vederea creării unui cadru legislativ cât mai coerent și unitar, în scop reparatoriu ori pentru a înlătura unele diferențe majore de tratament între persoanele pensionate sub imperiul unor acte normative diferite, potrivit principiului *tempus regit actum*, legiuitorul poate prevedea prin actele normative în vigoare proceduri de recorelare sau recalculare a pensiilor stabilite în temeiul legislației anterioare, cu utilizarea elementelor de calcul al pensiei prevăzute de legislația în vigoare la momentul efectuării acestor proceduri. Instituirea acestor proceduri intră în competența exclusivă a legiuitorului, care, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, se bucură de atribuția de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acestor drepturi, inclusiv modalitățile de calcul al quantumului lor (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007).

41. Cu toate acestea, același text constituțional garantează quantumul pensiei stabilit potrivit principiului contributivității. În acest sens, Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că „dreptul la pensie este un drept preconstituit încă din perioada activă a vieții

individului, acesta fiind obligat prin lege să contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat procentual, raportat la nivelul venitului realizat. Corelativ, se naște obligația statului ca în perioada pasivă a vieții individului să îi plătească o pensie al cărei quantum să fie guvernat de principiul contributivității, cele două obligații fiind intrinsec și indisolubil legate. Scopul pensiei este acela de a compensa în perioada pasivă a vieții persoanei asigurate contribuțiile vărsate de către aceasta la bugetul asigurărilor sociale de stat în temeiul principiului contributivității și de a asigura mijloacele de subsistență a celor care au dobândit acest drept în condițiile legii (perioadă contributivă, vârstă de pensionare etc.). Astfel, statul are obligația pozitivă de a lua toate măsurile necesare realizării acestei finalități și de a se abține de la orice comportament de natură a limita dreptul la asigurări sociale. [...] Quantumul pensiei, stabilit potrivit principiului contributivității, se constituie într-un drept câștigat, astfel încât diminuarea acestuia nu poate fi acceptată nici măcar cu caracter temporar. Prin sumele plătite sub forma contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana în cauză, practic, și-a câștigat dreptul de a primi o pensie în quantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivității; astfel, contributivitatea, ca principiu, este de esența dreptului la pensie, iar derogările, chiar și temporare, referitoare la obligația statului de a plăti quantumul pensiei rezultat în urma aplicării acestui principiu afectează substanța dreptului la pensie” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 874 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010).

42. Or, Curtea constată că, potrivit dispozițiilor art. 169¹ alin. (4) din Legea nr. 263/2010, „În situația în care, în urma aplicării prevederilor alin. (1)—(3), rezultă un punctaj mediu anual mai mic, se menține punctajul mediu anual și quantumul aferent aflat în plată sau convenit la data recalculării.” Prin urmare, constată că legea prevede garanții exprese pentru păstrarea quantumului pensiei, astfel că nu se poate aprecia că schimbarea elementelor în funcție de care aceasta a fost calculată afectează dreptul la pensie, așa cum a fost stabilit anterior.

43. Referitor la critica de neconstituționalitate potrivit căreia dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 contravin prevederilor art. 108 alin. (2) din Constituție, întrucât conținutul acestor dispoziții de lege a fost modificat printr-un act juridic inferior, respectiv prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2017, Curtea, prin Decizia nr. 463 din 11 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 12 noiembrie 2019, paragraful 64, a reținut că „verificarea eventualității ca o hotărâre a Guvernului să modifice legea în executarea căreia a fost emisă depășește competențele Curții Constituționale. În orice caz, în paragraful 69 al Deciziei nr. 69 din 15 octombrie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 sunt în deplină consonanță cu actul normativ în executarea căruia au fost edictate, explicitând dispoziția din lege”.

44. Cât privește critica de neconstituționalitate adusă art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 în raport cu art. 129 și art. 148 alin. (2) din Constituție, precum și în raport cu art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate din perspectiva încălcării dreptului de a exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, Curtea, prin Decizia nr. 836 din 17 noiembrie 2020, anterioară, a constatat, în considerarea obiectului de reglementare al textului de lege criticat, care nu vizează aspecte procedurale referitoare la exercitarea căilor de atac, că dispozițiile constituționale și convenționale invocate nu sunt incidente în cauză.

45. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gherghina Pană în Dosarul nr. 4.903/109/2018 al Tribunalului Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, de Aurica Rădoiu în Dosarul nr. 184/62/2018 al Curții de Apel Brașov — Secția civilă, de Neculai Olteanu, Doru Cristinel Vasiliu, Ghiorghe Marinescu, Constantin Mierlă, Dumitru Gete și Petrică Felician Costinaș în dosarele nr. 1.950/97/2018, nr. 2.941/97/2018, nr. 3.788/97/2018, nr. 4.072/97/2018, nr. 2.554/97/2018 și nr. 2.615/97/2018 ale Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, de Petru Dulgheru în Dosarul nr. 2.967/121/2018 al Tribunalului Galați — Secția I civilă și de Valer Cerna în Dosarul nr. 369/97/2018 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și constată că sintagma „*stagii complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” din art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Argeș — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, Curții de Apel Brașov — Secția civilă, Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă, Tribunalului Galați — Secția I civilă și Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 aprilie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

**privind stabilirea cuantumului burselor pentru studenții masteranzi
înmatriculați la programele de studii de master didactic, cu finanțare de la bugetul de stat,
la forma de învățământ cu frecvență din instituțiile de învățământ superior de stat, pentru
cifra de școlarizare aprobată anual pentru aceste programe de studii, prin hotărâre a Guvernului**

În temeiul art. 223 alin. (9), (9¹) și (9²) și art. 238 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 4.524/2020 privind înființarea și organizarea programelor universitare de master didactic, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Se acordă burse pentru studenții înmatriculați la studii universitare de master, pe locurile alocate prin hotărâre a Guvernului pentru programul de master didactic, la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior de stat.

(2) În conformitate cu prevederile legale în vigoare, fondul pentru alocarea burselor pentru programul de master didactic

din bugetul alocat Ministerului Educației se constituie în funcție de numărul de studenți masteranzi, cetățeni români sau cetățeni ai celorlalte state membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene, înmatriculați în baza cifrei de școlarizare, aprobată prin ordin al ministrului educației.

(3) Bursa pentru studentul înmatriculat la programul de studii de master didactic se acordă pe toată durata anului universitar (12 luni).

(4) Începând cu luna octombrie 2021, cuantumul bursei pentru un student masterand înmatriculat la programul de studii de master didactic este de 2.097 lei/lună, egal cu salariul net al unui profesor debutant.

Art. 2. — Instituțiile de învățământ superior de stat care au alocate anual prin ordin al ministrului educației cifre de școlarizare pentru organizarea de programe de master didactic

își asumă răspunderea privind repartizarea fondului alocat pentru acordarea bursei prevăzute la art. 1.

Art. 3. — Direcția generală învățământ universitar și Direcția generală economică din Ministerul Educației, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior și instituțiile de învățământ superior de stat vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Sorin Mihai Cîmpeanu

București, 27 septembrie 2021.
Nr. 5.323.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72,
e-mail: pierderiacte@ramo.ro, concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

